

EXPUNEREA DE MOTIVE

1. SITUAȚIA ACTUALĂ

Fenomenul drogurilor la nivel mondial în ultimii ani evidențiază caracterul complex și foarte dinamic al acestuia, dar și faptul că este prezent pe întreaga planetă. Analizat din această perspectivă, consumul de droguri este o problemă socială și economică majoră, care adesea este rezultatul unui anumit tip de influență a societății, a mediilor de socializare: familia, școala, grupul de prieteni, cartierul, societatea în ansamblu.

În ultimele două decenii, problema drogurilor din Europa a luat o mare amploare, iar datele statistice arată că disponibilitatea drogurilor este ridicată, iar în unele zone este chiar în creștere. În cazul consumului de droguri se poate observa multidimensionalitatea, în condițiile în care pentru a analiza și explica consumul de droguri este necesar să fie observate mai multe aspecte ale vieții sociale și economice, mai ales că această plagă a consumului de droguri ilegale este un factor recunoscut care mărește povara globală a bolilor.

Este foarte important să subliniem că fenomenul este asociat cu probleme de sănătate acute și cronice, agravate de diverși factori precum proprietățile substanțelor, calea de administrare, vulnerabilitatea persoanei și contextul social în care sunt consumate stupefiantele.

Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri este forma legală prin care, în prezent, consumatorii de droguri din România sunt trași la răspundere penală.

Adolescenții și tinerii constituie categoria cea mai vulnerabilă, deoarece aceștia sunt mai predispuși la diferite experiențe și mai ușor de convinși să adopte comportamente de risc. La tinerețe există predominantă dorința de a face descoperiri, de a explora mediul înconjurător, o etapă în care se deschide un orizont de posibilități aparent nelimitate. Tinerii în căutarea descoperirilor propriilor capacități și identități, tinerii recurg la consumul de substanțe.

Din păcate, în prezent, consumul de droguri în România și la nivel internațional implică o gamă mai largă de substanțe decât în trecut prin apariția unor noi substanțe psihoactive. La nivelul Uniunii Europene se estimează că peste 92 de milioane de persoane în vârstă de 15-64 de ani, au încercat droguri ilegale într-un moment al vieții. În țara noastră la nivelul populației generale se identifică o prevalență

de-a lungul vieții a consumului oricărui tip de drog ilicit de 7,6%. Studiile efectuate în statele membre indică faptul că se înregistrează creșteri pentru toate tipurile de consum.

Cel mai consumat drog în România continuă să fie canabisul, clasament urmat pe poziția a doua de noile substanțe psihoactive (NSP) - 2,5%, apoi cocaina/crack și LSD – câte 0,7%, ecstasy - 0,5%, ciupercile halucinogene - 0,4%, heroina, amfetaminele și ketamina - câte 0,3%.

Efectele consumului de droguri pot fi grupate pe tipuri de tulburări: fizice (efecte ce cauzează organismului) sau psihice (care au efecte negative asupra echilibrului persoanei). Potrivit studiilor din categoria efectelor fizice fac parte problemele cardiace: vegetații pe valvă mitrală, favorizând apariția infarctului, oscilații ale pulsului, stopul cardio-respirator, afecțiuni ale căilor respiratorii, stare de greață, amețeli. Iar în cazul consumului intensiv de droguri efectele sunt mult mai nocive.

În categoria efectelor psihologice se regăsesc tulburările de memorie, dereglări psihopatologice (paranoia, accentuarea stării de depresie, halucinații), schimbări de comportament, panica, exacerbarea tentativelor de suicid și agresivitate crescută etc.

În prezent, cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, cumpărarea sau deținerea de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. Iar dacă faptele menționate privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 1 an la 4 ani sau cu amendă.

Înăsprirea sancțiunilor penale pentru traficul de droguri este o necesitate, dar simultan este nevoie ca în țara noastră să se elaboreze strategii concrete de reabilitare a consumatorilor de droguri, fenomenul fiind preponderent între tinerii care ajung victime ale unor conjuncturi familiale/sociale. În condițiile în care se va merge în paralel pe incriminarea faptelor, dar și pe eforturile de finanțare a unor centre de reabilitare pentru foști consumatori și dependenți, se va putea aștepta un rezultat mai bun de reabilitare și reintrare a foștilor consumatori de droguri e piața muncii. Același fenomen este din păcate din ce în ce mai prezent în școlile gimnaziale, iar copiii care sunt victime ajung la spital din cauza drogurilor.

Problema consumului de droguri este una de mare actualitate pentru societatea românească. E necesar să ne străduim să stopăm distrugerea vieților tinerilor care sunt prinși în capcana drogurilor, care la un moment dat își pierd capacitatea de a-și controla viețile și direcțiile în condițiile în care ar trebui să fie după ce devin majori bazați în deciziile lor pe discernământ și pe rațiune.

În ultima perioadă a crescut numărul elevilor care consumă astfel substanțe interzise inclusiv în școală, Multe dintre droguri sunt ieftine și pot fi procurate foarte ușor de adolescenți. După opinia

specialiști o mare problemă o reprezintă drogurile NSP, pentru că, spre deosebire de drogurile „clasice”, acestea produc simptome imprevizibile.

Din păcate efectele asociate consumului de droguri sunt de distrugere a vieților persoanelor care le cad pradă și aceasta afectează de la viața lor profesională până la relațiile sociale, în special cele din interiorul familiei. Astfel consumul de droguri nu îi afectează efectiv doar pe aceștia, ci și personale din preajma lor, mai ales rudele apropiate, dar și oamenii străini, cu care pot interacționa. E vorba în special de situațiile în care consumatorii de droguri conduc autovehicule cu care provoacă accidente și în care se pierd și vieți omenești.

Studiile în privința efectelor consumului de droguri indică faptul că sunt frecvente cazurile în care o persoană dependentă de droguri se face vinovată de săvârșirea unor infracțiuni contra familiei, precum: abandonul de familie, rele tratamente aplicate minorului și alte infracțiuni care au la bază violența fizică. O altă latură care evidențiază gradul de pericol la care sunt supuse persoanele care interacționează cu cei care abuzează de substanțe ilegale este constituită de accidentele de circulație, dar și de accidentele de muncă.

Consumul de droguri este în directă legătură cu traficul, iar legătura dintre acestea potențează consumul de stupefiante pe măsura intensificării activității dealerilor, motiv pentru care este necesară o asprire a pedepselor traficului de droguri, care este rădăcina răului.

Este evident faptul că gradul de pericol social ridicat al traficului de droguri, mai ales cu droguri de mare risc, precum și traficul de droguri la nivel internațional, este unul dintre aspectele care a fost luat în calcul pentru majorarea pedepselor cu închisoarea, dar și faptul că este necesar să se acorde mai mult ajutor pentru ocrotirea consumatorilor, care le sunt victime.

Din motivele invocate mai sus, în prezentul proiect normativ ne raportăm la necesitatea modificării unor articole din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

Lupta împotriva corupției reprezintă o necesitate imperativă în procesul de dezvoltare democratică a României. În ce privește analiza incriminării infracțiunii de luare de mită, aceasta este un fenomen

care în România este de mare amploare și trebuie analizat luând în calcul mai mulți factori. După anul 1989, România a aderat la mai multe Organizații anticorupție, precum: Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, Convenția penală a Consiliului Europei privind corupția, G.R.E.C.O.2 și a depus eforturi pentru a îmbunătăți cadrul legislativ în această materie. Totuși, și în prezent România se confruntă cu reale dificultăți în încercarea de a limita amploarea flagelului corupției, fiind în continuare țara încadrată între cele mai corupte trei țări din Uniunea Europeană.

În ceea ce privește măsurile de combatere a corupției, considerăm că este foarte important să existe dispoziții juridice referitoare la incriminarea infracțiunilor de corupție, dar și existența unor instituții eficiente, însărcinate cu aplicarea dispozițiilor legale referitoare la infracțiunile de corupție.

Având în vedere amploarea fenomenului de corupție evidențiat sub forma infracțiunii de luare de mită de către funcționarii publici, adesea care ocupă funcții cheie în aparatul central sau local al administrativ, am considerat că este necesar să majorăm pedeapsa cu închisoarea de la 2 la 7 ani până la închisoarea de la 4 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

2. SCHIMBĂRI PRECONIZATE

Prezentul proiect normativ aduce o serie de modificări, care constau în următoarele aspecte:

- Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi, comparativ cu incriminarea actuală în care pedeapsa este de închisoare de la 3 la 10 ani;
- Dacă faptele prevăzute în primul paragraf au ca obiect droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 17 ani și interzicerea unor drepturi, comparativ cu incriminarea actuală în care pedeapsa este de închisoare de la 5 la 15 ani.;
- Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, cumpărarea sau deținerea de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, comparativ cu incriminarea actuală în care pedeapsa este de închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă;

- Pentru infracțiunile prevăzute la art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, dacă persoanele care săvârșesc infracțiunile au vârste cuprinse între 16 și 20 de ani, pedeapsa aplicată va fi doar amenda.
- Dacă faptele prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 1 an la 4 ani sau cu amendă, comparativ cu incriminarea actuală în care pedeapsa este de închisoare de la 6 luni la 3 ani;
- Luarea de mită se pedepsește cu închisoarea de la 4 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta, comparativ cu incriminarea din prezent care prevede pedeapsa cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Impact bugetar

Modificările și completările actului normativ pe care le propunem nu au un impact direct asupra bugetului de stat sau bugetelor autorităților publice locale.

Impactul socioeconomic

Prezentul proiect normativ va avea impact în ceea ce privește conștientizarea situațiilor în care infracțiunile incriminate de consum de droguri, de trafic de droguri sau de luare de mită prezintă un anumit grad de pericol social, care este proporțional cu pedeapsa aplicată la nivel minim și maxim.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege privind pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, pe care îl supunem spre dezbatere și adoptare Parlamentul României.